

PROJEKTAS „MUZIEJINIŲ VERTYBIŲ SKAITMENINIMO IR AUTOMATIZUOTOS APSKAITOS GEBĖJIMŲ UGDYMAS“

2009 m. balandžio–gruodžio mėnesiais Lietuvos dailės muziejus įgyvendina projektą „Muziejinių vertybių skaitmeninimo ir automatizuotos apskaitos gebėjimų ugdymas“. 2009 m. gegužės 22 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. IV-266 1.5. šio projekto finansavimui Kultūros ministerija skyrė dalinį finansavimą – 25 tūkst. Lt.

Projekto vadovė – Lietuvos dailės muziejaus Skaitmeninių leidinių centro vedėja Danutė Mukienė (tel. (8~5) 261 9670, 8 687 47 550, el. p. muziejai@gmail.com).

Projekto partneris – Matematikos ir informatikos instituto UNESCO katedra „Informatika humanitarams“.

Projekto tikslai:

1. Prisidėti prie 2006 m. rugpjūčio 24 d. Europos Komisijos rekomendacijos 2006/585/EB „Dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, išsaugojimo skaitmeniniu formatu ir internetinės prieigos prie jos“ bei Lietuvos nacionalinės visuomenės plėtros koncepcijos (2002 m.), Lietuvos informacinės visuomenės plėtros koncepcijos, kitų paskutiniaisiais metais Lietuvoje priimtų dokumentų, kuriais siekiama plėtoti atminties institucijose sukaupto ir saugomo kultūros paveldo skaitmeninimą, kurti jo skaitmeninį turinį, atverti visuomenei kultūros vertybes, sudarant galimybes naudotis jomis nuotoline prieiga ir taip prisidėti prie lietuvių tautos kultūrinio tapatumo ir savitumo išsaugojimo;
2. Suvienyti Lietuvos muziejininkų ir kitose atminties institucijose, mokslo įstaigose dirbančių specialistų pajėgas, kad būtų sukurti visiems Lietuvos muziejams bendri muziejinių vertybių skaitmeninio ir skaitmeninio turinio sukūrimo, pateikimo ir sklaidos virtualioje erdvėje metodologiniai ir metodiniai pagrindai, kurie Lietuvos muziejams padėtų sėkmingai įsijungti į Lietuvos vientisos kultūros paveldo informacinės sistemos, užtikrinančios kultūros paveldo objektų išsaugojimą, prieigą ir integravimą į bendrą Europos kultūros paveldo erdvę, struktūrą ir jos plėtrą;
3. Plėtoti bendradarbiavimą su kitomis Lietuvos atminties institucijomis šiose srityse: kultūros paveldo objektų skaitmeninimo, skaitmeninio turinio kūrimo, išsaugojimo, pateikimo ir sklaidos virtualioje kultūros paveldo erdvėje.

Projekto uždaviniai:

1. Suformuoti tris Lietuvos muziejuose, kitose atminties institucijose, mokslo įstaigose bei muziejinių vertybių skaitmeninimo srityje dirbančių specialistų grupes (Kultūros istorijos; Dailės; Gamtos, mokslo ir technikos), kurios peržiūrės, įvertins iki šiol Lietuvos muziejuose atliktą darbą skaitmeninimo srityje ir, įvertinusios esamą padėtį, pradės rengti Lietuvos muziejuose sukauptų ir saugomų kultūros paveldo objektų tolimesniam skaitmeninimui, skaitmeninio turinio sukūrimui, saugojimui ir sklaidai šiuo metu reikalingus metodologinius ir metodinius pagrindus. Šios grupės 2009 m. pateiks atliktų tyrimų išvadas, rekomendacijas lietuvių kalbos, terminijos, duomenų turinio, formos, sisteminimo bei pateikimo vartotojui, standartų, autorių teisių, informacijos formavimo klausimais ir pratęs darbą 2010-aisiais metais.
2. Sukaupti informaciją apie standartus, klasifikatorius, žodynus, kurie paskutiniaisiais metais naudojami skaitmeninant kultūros paveldo objektus Lietuvos ir kitose Europos šalių atminties ir mokslo įstaigose, parengti pasiūlymus apie galimybes jas naudoti, adaptuoti ar būtinybę papildyti, pakoreguoti įgyvendinant Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninio turinio sukūrimo, saugojimo ir prieigos strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2013 metų planą Lietuvos muziejuose bei įsijungiant į nacionalines ir tarptautines kultūros paveldo skaitmeninimo ir sklaidos programas.
3. Surinkti informaciją apie Lietuvos muziejuose paskutiniaisiais metais naudojamus muziejų rinkinių kompiuterizuotos apskaitos informacinių laukų sąrašus, eksponato aprašo standartus, išanalizuoti, ar jie atitinka reikalavimus, kurie šiuo metu keliami pateikiant kultūros paveldo objektų skaitmeninę informaciją į nacionalinę skaitmeninių kultūros paveldo objektų duomenų bazę www.epaveldas.lt ir tarptautines skaitmeninių muziejinių vertybių duomenų bazes, parengti tolesnio darbo šioje srityje rekomendacijas.
4. Sukaupti, išanalizuoti ir apibendrinti informaciją bei parengti išvadas apie Lietuvos ir užsienio valstybių kultūros paveldo objektų skaitmeninimo, skaitmeninio turinio sukūrimo, saugojimo, sklaidos praktiką ir parengti rekomendacijas dėl šios srities reglamentavimo Lietuvos muziejuose artimiausiais metais.

5. Surinkti, išanalizuoti ir parengti išvadas ir rekomendacijas apie šiuo metu Lietuvos nacionaliniuose, respublikiniuose, žinybiniuose, savivaldybių muziejuose esamą rinkinių apskaitos ir valdymo kompiuterizavimą, naudojamą programinę įrangą, turimas technines ir intelektualines galimybes bei pageidavimus dalyvauti kultūros paveldo objektų skaitmeninimo bei skaitmeninio turinio sukūrimo, saugojimo ir sklaidos projektuose.
6. 2009 m. gegužės–lapkričio mėnesiais surengti 9 Lietuvos muziejuose ir kitose atminties institucijose bei muziejinių vertybių skaitmeninio srityje dirbančių specialistų grupių (Kultūros istorijos; Dailės; Gamtos, mokslo ir technikos) pasitarimus (po 3 kiekvienai grupei), 1 seminarą minėtų grupių nariams ir muziejininkams, dirbantiems kultūros paveldo skaitmeninimo ir skaitmeninio turinio kūrimo, saugojimo, sklaidos virtualioje erdvėje srityse.
7. 2009 m. lapkričio mėnesį Vilniuje surengti konferenciją, kurioje būtų aptarta Lietuvos muziejuose sukaupta muziejinių vertybių skaitmeninimo praktika, problemos, perspektyvos, skaitmeninimo, skaitmeninio turinio kūrimo, pateikimo ir sklaidos virtualioje erdvėje metodologijos ir metodikos klausimai, projekto įgyvendinimo rezultatai.
8. Parengti spaudai ir išleisti projekto įgyvendinimo metu surengto seminaro ir konferencijos medžiagą, darbo grupių atlikto tyrimo rezultatus, išvadas ir rekomendacijas (iš viso 2 leidinius, kiekvieno iš jų tiražas – 300 egz., apimtis – 6 sąlyginiai spaudos lankai).
9. Apie projekto įgyvendinimo eigą ir rezultatus, Lietuvos muziejų dalyvavimą kultūros projektų skaitmeninimo ir sklaidos projektuose nuolat teikti informaciją spaudai, radijui, televizijai bei interneto informaciniam kultūros, švietimo, mokslo leidiniams ir Lietuvos muziejams.